

Brúk er fyri ferðslu- forðingum

HETTA árið hevur verið merkt av alt ov mongum ferðsluvánlukkum. Fleiri fólk eru deyð í ferðsluni, men eisini mong hava fingið álvarsligt mein. Oftani hava vit lyndi til bara at líta at ferðslumentan okkara út frá, hvussu mong, ið lata liv í ferðsluni. Vit líkasum lata hagtølini tala. Og tá gloyma vit oftani tey mongu, sum koma sera illa fyri í ferðsluvánlukkum. Hetta er ein hugburður, ið vit mugu til at broyta. Tað er líkasum, at hagtøl bert verða brúkt við tí fyri eygað at siga okkum, hvussu mong eru deyð hvørt árið.

TAÐ er uppá tíðina, at vit fara at gera okkum meira greitt orskirnir til ferðsluvánlukkurnar her á landi. Til hetta endamál áttu vit at kunna brúkt hagtøl, men spurningurin er so, um ferðsluhagtølskipanin í hesum landi er so mikið útbýgd, at hon kann geva okkum upplýsingar um hesi víðurskifti. Tað visir seg, at vit bert tosa um ferðsluspurningar, tá onkur hevur latið liv í ferðsluni. Vit gerast hørm og uppost alt í einum og vilja hava hendur á tí seka. Spurningurin vit hava hug at seta er: hví tosa vit so lítið um, hvat kundir verði gjørt fyri at fyrbyrgt teimum mongu ferðsluvánlukkunum. Bara at siga at ferðin hevði skyldina er ov lætt sloppið. Gamani at ferðin er atvoldin til flestu ferðsluvánlukkur, men vit eiga at seta spurningin: hví er ferðin so stór og kundur vit við betri ferðslufyriskipanum havt forðað fyri, at nettup ferðin gjørdist so stór!

FYRI okkum og mong av teimum, sum hava stríðst við myndugleikar um at fáa betri ferðslufyriskipanir á vegnum í teirra umhvørvi er hetta tann grundleggjandi spurningurin: at umstøðurnar at kunna koyra við ov nógvum ferð alt ov nógvu staðni eru alt ov góðar. Skal nukur meining vera í at tosa um fyrbyrging, so má tað vera júst fysiska umhvørvið t.v.s. vegakervið - teir einstøku vegirnir - alt eftir hvar teir liggja - ið vit og tey, sum vilja ferðsluvánlukkunum til livs - ið vit skulu seta kikaran á. Vit hava varhugað av, at hesin spurningur verður ikki tikin í nógv stórum álvara, tá nýggir vegir verða tilrættaðir og gjørdir - og at lítið ella einki samskipti er millum teir ymsu stovrnar, sum so ella so hava eithvørt tilknýti til ferðslumál og vegakervið. Hvussu oftani hoyra vit ikki, at teir, sum umsita vegirnir, siga, at hetta er ein uppgáva hjá lögregluni - ella tað er lögreglan, sum sigur, at hetta er ein politiskur spurningur!!!

EITT lykkað í hesum máli er ferðsluforðingar. Nevnir tú tað fyri teimum, sum vara av okkara vegakervi ella lögregluni, so er tað sum at vísa hundi brand. Hvi skal tað vera so? Hvi halda tit, at tey í útlandinum seta upp ferðsluforðingar so sum bungur á vegnum? Neyvan er tað til pynt. Nei, tað er tí, at hesi fólkini eru so medvitandi og ábyrgdarfull, at tey siggja, hvar tað skal gerast nakað fyri at forða fyri ferðsluvánlukkum.

OG hvat gera vit? Jú illneitast inn á nukur ungfólk, sum koyra ov skjótt. Tað er so sín sak. Men við bara at fokusera uppá hesi ungu eftir at vanlukkurnar eru hendar gera vit okkum sek í eini óprofessionellari og lutvist ósakligari viðgerð av einum annars so álvarsligum máli. Tað eru jú vit, sum hava borðreitt við góðum og finum vegum, ja entá í tættbygdum okjum. Einasta áminningin til fólk er, at tú mást ikki koyra skjótt: enn 50 í bygdum oki. Hvor skal ansa eftir tí? Og er veruleikin tann, at tað manga staðni í bygdum oki ikki átti at verið loyvt at koyrt skjóttari enn 20-30? Her eru vit við kjarnuna í málinum. Antin at seta mest loyvu ferð í bygdum oki niður ella at seta upp forðingar av ymsum slag - ella bæði tvey. Vit hava hoyrt um íbúgvir, sum hava ynskt bungur (eitt slag av ferðsluforðing og tað bilagasta) í sinum oki, men at lögreglan hevur sagt kortaneí. Men vit hava eisini dómi um annan útvikling. Koyrið tykkum gjøgum Velbastað og speglið tykkum í, hvussu tey hava roynt at verja síni børn við bungum á vegnum. Velbastaður átti at fingið medalju fyri hetta tiltakið. Kanska Jógván við Keldu í Klaksvík kundi lært nakað av velbastaðfólki. Tí m.a. í Klaksvík (Nólsoyar Pállsgøta) áttu at verið bungur. Hetta venda vit aftur til í heyst.

Sosialurin

Viðmerking

Skuldu gjørt eina Suðuroyarætlan eisini

Sera áhugavert grein, »Túnatos«, skrivað av sambandsstingliminum umboðandi Suðuroy, harra Jákup Joensen, í Dimmalætting nr. 123 4. juli 1997. Her sigur løgtingsmaðurin frá, at sambandsflokkurin spælir jólamenn á hægstu summartíð, og sipar hann til samrøðuna, sum sjónvarpið hevði við ongan annan enn figgarnevdarformannin Suna Jacobsen tann 24. juni 1997. Jú, Jákup Joensen hevur so sanniliga rætt, her verður av teimum borgarligu flokkunum spæld russisk roulette við almennum pengum. Fyri mær er tað ikki nakað nýtt, tí er tað nakar, sum hevur dugað at útnýtt og gjørt brúk av tí almenna, av landskassanum, so er tað teir borgarligu. Teir hava serliga víst tað í verandi samgongu, har einki mark hevur verið fyri, hvussu útgjarað hevur verið, og at tað verður meira, skal eingin ivast í, tí sum eisini verður sagt í grein Jákup Joensens, tað tykist sum um val stendur fyri durum, og tá er gott hjá teimum borgarligu at hava landskassan at gjara við.

Tað tykist, sum tað eru serliga línir úr fólkaflokkunum og sambandsflokkunum, sum við ferðing síni til Íslands at siggja undirsjóvartunnil, hava fingið drigið allar hinar flokkarnar upp á tráð, við tað at teir hava verið umboðaðir á ferð, sum landsstýrismaðurin í sambandsflokki eisini var við til. Teir hava verið og hugt at, hvussu hetta arbeiði verður gjørt, og hvussu tað verður fíggið. Sjálvstýrismaðurin,

sum umsitur hetta málsøki, er fullt út inni fyri at farast skal undir at gera ein undirsjóvartunnil beinanvegin. Men við við tað at landsstýrismaðurin er so grammur eftir at loysa hesa uppgávu, so er tað, at ivin tekur seg upp hjá suðuroyartinglimi sambandsflokksins. Hann minnir í grein síni á allan hurlivasan, sum hevur staðist av tiltøkum fram av sama landsstýrismanni, og við brævi, sum er prentað saman við greinini hjá Jákup Joensen, sum hann hevur fingið frá »Søfartsstyrelsen«. Jákup hevur kannað eftir, um tað, sum hevur verið fært fram í løgtinginum í sambandi við avgerðir, sum eru tiknar eftir tilmæli frá landsstýrismanninum Sámál Petur í Grund, og visir brævið, at landsstýrismaðurin hevur viljeitt løgtingið.

Sambært tíðindunum er Sámál Petur í Grund tungvektarin í ferðalagnum til Íslands, og hann er, sær sjálvum líkur, longu lopin á bláman í hesm máli eins og t.d. spurninginum um »Kagga«, »Teistin«, »Smyril«, »Kirkjubómurin« og »fróttaravæddingina«. Landsstýrismaðurin hevur sín floks vegna avgjørt at undirsjóvartunnilin skal gerast, og harvið hevur hann drigið allar flokkar á løgtingi upp á tráð. Hetta við at hava givið skeivar upplýsingar, var Jákup Joense greiður yvir, tá javnaðarflokkurin setti misálitisvátan fram, men sambandsmaðurin tók ikki undir við hesum, sjálvt um hann sambært grein hansara visti

av, at skeivt var farið fram. Tað visir brævið til Søfartsstyrelsen, at Jákup Joensen hevði ikki álit á trúvirði Sámál Petur í Grund, og prógv er fyri, at skeivar upplýsingar eru givnar. Men Jákup Joensen kann ikki nú binda um heilan fingur, vitandi ella í hvussu so er ivingarsamur um trúvirði. Tí hevur hann sent fyrispurning til Søfartsstyrelsen. So gav sambandsmaðurin úr Suðuroy landsstýrismanninum eina dygga álitisvátan, og honum á baki var fyrrverandi sambandsstinglimurinn Finn-bogi Arge frammi við stórum orðum, har hann gav Sámál Peturi í Grund alla æru fyri dugnaskap. Her ersnakað, sum ikki ruggar rætt, tí so sanniliga er eisini sambandsflokkurin lopin á sjógv og meira enn tað, tí brævið frá Søfartsstyrelsen visir, at landsstýrismaðurin sjálvur við dyggari álitisvátan aftan fyri seg, hevur viljeitt løgtingið, og tað hevur kostað nógv pengar. Enn er einki gjørt fyri at

tryggja ta sigling, sum var, meðan Teistin var tókur, men landsstýrismaðurin situr tryggur fullt út stuðlaður eisini av greinskrivaranum Jákup Joensen, sambandsstinglimi úr Suðuroy, so eitt er greitt, at skivingin, sum nú fer fram, er ikki annað enn eitt spæl fyri gallarinum. Eitt annað mál, sum hevur upptikið fjølmiðlarnar, og sum hevur havt eitt sindur av skiving um hvør vilt tað er rætt ella skeivt, sum verður fram tann sokallaða Sandeyarætlanin, sum nú verður framd, har DELTA á Tvøroyri er við.

Her hava sambandsmenn og fólkafloksmenn havt greinir hvør ímóti øðrum. Tað, at nakað verður gjørt á Sandi, er rætt og rimligt, og gevur um løgtingslimir eru at sær komnir nú, við somu ætlan sum fyrirmynd, møguleikar at fremja líkandi tiltøk aðra staðni her á landi. Teir fimm tinglimir umboðandi Suðuroy skuldu sett seg niður og framt somu ella eina líkandi ætlan fyri sunnara part av Suðuroy, har eitt virki stendur klárt, bert teir vilja fremja tey tiltøk, sum skulu til fyri aftur at fáa arbeiði.

Skivingin og mótmæli í bløðunum loysa eingi mál, tað er í verki, at mál skulu fremjast, og við so góðari umboðan skuldi tað ikki verið torført við sama mynstri sum Sandeyarætlanini at sett arbeiði í gongd í Vági.

Sverre Midjord

Burtur við píkatráðinum

Seinastu árin hevur Tórshavn býráð gjørt nógvar góttur, so gangandi er í friði og náðum í vøku náttúruni. Stóra tøk skulu teir hava fyri tað.

Men eitt er, sum eg hugs

man vera hent av ósketni: - píkatráður er settur ovast á hvørjum hegnsteyra, júst í eygnaðað hjá o.u. 8-12 ára gomlum børnum.

Um so skuldi verið, at eitt barn fekk píkatráð í annað

eyga, so er vandi fyri at ikki bara tað sjónina á tí rakta eyganum, men eisini á hinum og gerst blint (eitt fyrirbryg, sum á latíni verður rópt ophthalmia sympathica).

Vælsignaðir, skiftið píkatráðin út við slættum tráði. Við heilsan,

Jón á Steig, yvirlækni

Minnist til haldaragjaldið!